

Jaarverslag 2023

Aanpak verzuim in het V(S)O

Inzet verzuimcoaches

Opdrachtgever: Directeur-bestuurder van SWV De Verbinding,
vertegenwoordigd door Meinke Kooderings Clemens,
SWV De Verbinding

Projectleider: Wen Westerink, Scala Onderwijsadvies

Gerealiseerde deliverables:

(zie projectplan)

- Vanaf 01-01-2023 zijn er vijf verzuimcoaches over het jaar 2023 voor in totaal 2,5 fte ingezet.
- Vanuit Scala wordt de inhoudelijke ondersteuning van de verzuimcoaches verzorgd door een orthopedagoog van Scala. Eenmaal per 3 weken wordt onder andere de voortgang van leerlingen besproken. Daarnaast wordt de orthopedagoog regelmatig gevraagd, één-op-één, om mee te denken.
- De verzuimcoaches nemen deel aan het scholingsprogramma dat vanuit Scala wordt georganiseerd.
- De scholen binnen de regio zijn op de hoogte van de mogelijkheid om de verzuimcoach in te zetten en van de procedure om aan te melden. De werkwijze is bekend.
- Alle scholen maken gebruik, of hebben gebruik gemaakt, van de inzet van de verzuimcoaches.
- De afstemming met leerplicht is vastgelegd in samenwerkingsafspraken.
- Er zijn afspraken vastgelegd over de inzet van onderwijszorgarrangement Grip en over de samenwerking met Leercentrum Playing For Success.

Verantwoording:

In dit jaarverslag worden de activiteiten en opbrengsten beschreven, waardoor een beeld van de effecten van het project ontstaat.

De beschikbare cijfers zijn verwerkt in de bijlagen bij dit jaarverslag.

De doelen waaraan gewerkt wordt, zijn zeer divers. Het bovenliggende doel van het VSV-programma is het voortijdig schoolverlaten terug te dringen. Doel van de verzuimcoaches is echter niet in alle gevallen de leerling weer voor 100% naar school te laten gaan. Vanuit de diversiteit van situaties van leerlingen gaat het in een aantal gevallen om op maat gestelde doelen, in overleg met de jongere, zijn of haar ouders en de school. In alle gevallen gaat het er om dat de leerlingen weer 'in ontwikkeling' zijn gekomen.

De cijfermatige analyse alleen doet daarom geen recht aan de resultaten die de verzuimcoaches behalen. De effectiviteit hangt samen met veel meer factoren dan alleen de vraag in hoeverre het verzuim is gestopt na de interventie.

Leerlingen die alleen op hun kamer zaten, komen weer onder de mensen en werken weer aan schoolwerk. Leerlingen die veel verzuimden, zijn weer gemotiveerd voor school en volgen een maatwerkprogramma, etc. Omdat de effecten verschillend zijn, kiezen we voor beschrijvingen naast het geven van cijfers over onder meer aantallen en duur.

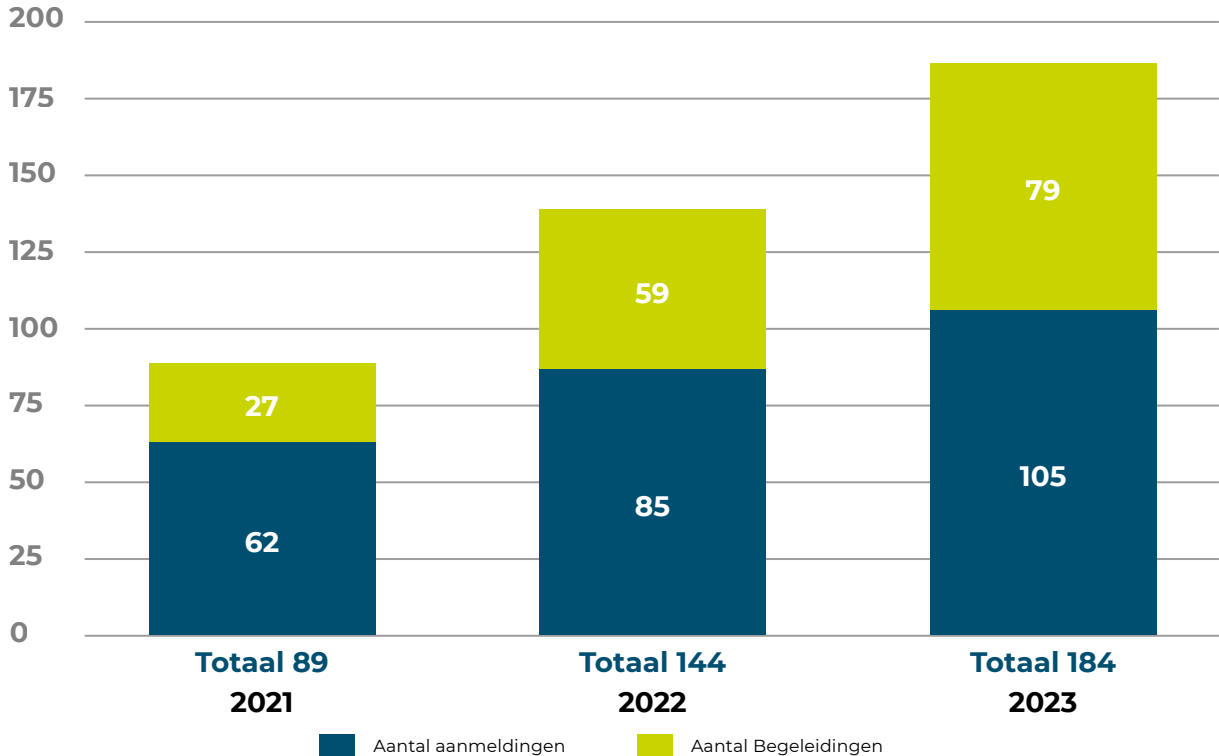
De meerwaarde van de betrokkenheid van de verzuimcoach is in alle gevallen dat de problematiek in beeld is, er planmatig wordt gewerkt, de juiste hulpverlening betrokken wordt, er regievoering is, er weer beweging is en er weer aan onderwijs wordt gewerkt.

De resultaten worden met name kwalitatief gezien. Vorig jaar hebben we een enquête uitgezet onder de deelnemers, maar hier kwam weinig reactie op. In het laatste kwartaal van 2023 zijn we daarom overgestapt op een korte enquête m.b.v. een QR-code. Halverwege 2024, bij de tussenevaluatie, zullen deze gegevens gedeeld worden.

Hoe is het project verlopen?

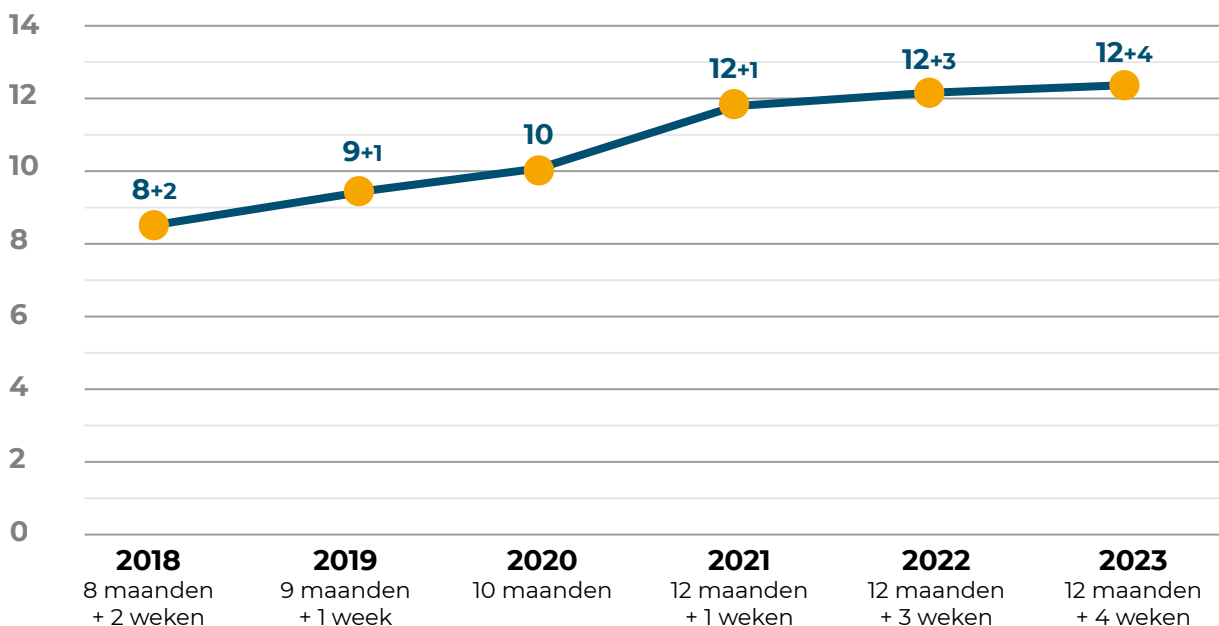
In totaal zijn in 2023, van 1 januari t/m 15 december, meer leerlingen aangemeld, meer leerlingen begeleid en meer begeleidingen afgerond dan in één van de voorgaande jaren.

In totaal zijn er in 2023 184 leerlingen begeleid door de verzuimcoaches, waarvan er 105 zijn aangemeld in 2023. Van de 184 leerlingen zijn er 67 begeleidingen afgerond gedurende het jaar 2023.

De duur van de begeleiding van de trajecten die in 2023 zijn afgerond is gemiddeld 1 jaar en 4 weken tegen in 2022 gemiddeld 1 jaar en 3 weken, in 2021 was dat 1 jaar en 1 week.

De duur van de begeleiding -van de afgeronde begeleidingen in 2023- is aan het begin van het jaar langer geweest. Lees: leerlingen aangemeld in de Coronajaren hebben langer begeleiding gehad, gemiddeld genomen, dan leerlingen die na 2021 zijn aangemeld.

Gemiddelde duur begeleiding in maanden

De gemiddelde duur van de begeleiding loopt al jaren op zoals hierboven te zien is. Het verschil tussen 2020 en 2021 was echter het grootst. Er lijkt een directe relatie met (de gevolgen van) de Coronacrisis. Mogelijk is de belangrijkste oorzaak hierbij dat de leerlingen bij de verschillende lockdowns steeds opnieuw de drempel over moesten en er tijdens de sluitingen ook geen beweging was.

Ook in 2023 is de begeleidingsduur langer dan het jaar ervoor, maar de toename is klein.

Over de langere termijn is het verschil tussen 2018 en 2023 gemiddeld 4 maanden.

Omdat het aantal begeleide leerlingen niets zegt over de zwaarte en intensiteit van de begeleiding maken de verzuimcoaches gebruik van een 'puntensysteem' waarbij het aantal punten iets zegt over het 'leerlinggewicht'. Het puntensysteem geeft houvast om de zwaarte van de caseload in te schatten op een bepaald moment. Uiteraard kan de zwaarte per leerling per week wisselen (een nieuwe aanmelding vraagt veel tijd, maar na verloop van tijd kan het bijvoorbeeld voldoende zijn om de leerling via appcontact te volgen).

Van de 184 leerlingen in begeleiding zijn er 67 trajecten afgerond in 2023 tegen 54 in 2022. Er is actief ingezet op het monitoren of de begeleiding van leerlingen overgedragen of afgesloten kan worden. Nog steeds zijn de verzuimcoaches als gevolg van de Coronacrisis bij de meeste leerlingen langer betrokken gebleven, vaak op verzoek van de leerlingen, ouders en/of de scholen ook met name in het begin- van 2023 nog. De begeleiding is nog steeds regelmatig intensiever dan eerder vanwege andere ondersteuningsbehoeften zoals toename van angstig zijn en gevoelens van onzekerheid, waardoor de stapjes in het terugkeren naar school regelmatig kleiner zijn dan in vroegere jaren. Het SWV en Scala hebben actief het contact gezocht met de gemeenten voor intensievere samenwerking met jeugdhulp. Dit contact krijgt een vervolg.

Gedurende het hele kalenderjaar is er sprake geweest van een (schommelende) wachtlijst, van een paar leerlingen op de wachtlijst tot een aantal olopend tot bijna 20.

In overleg met de gemeenten is er extra inzet van de verzuimcoaches mogelijk gemaakt vanwege de langere begeleidingsduur, de vaak grotere intensiteit van begeleiding (gaat niet persé over duur van de begeleiding) en de toename van het aantal aanmeldingen waardoor een wachtlijst ontstond. De gemeenten en het samenwerkingsverband hebben

extra middelen toegezegd voor de duur van het VSV-programma, omdat een wachtlijst erg onwenselijk is. Door deze extra middelen hebben we extra verzuimcoaches in kunnen zetten. Toch zijn de wachtlijsten niet weggewerkt. We zoeken daarom actief het contact met gemeenten en scholen voor intensievere samenwerking, zodat de juiste hulp voor leerlingen kan worden ingezet. We verwachten dat de wachtlijsten hiermee zullen verminderen.

In hoeverre de toegenomen vraag nog een gevolg is van de Coronasituatie is niet duidelijk. We zien landelijk op de scholen wel een toename van verzuimproblematiek én aanmeldingen voor (basis- en extra) ondersteuning op school. We zien landelijk ook een toename van psychische problematiek en overbelasting bij jongeren. Dit hangt voor een deel samen met corona, maar ook met andere zaken zoals een toegenomen ervaren prestatiedruk.

Er bestaat tevredenheid over:

- het verloop van de verwijzing via het onderwijsloket. Er zijn goede afspraken gemaakt over de aan te leveren gegevens en over de criteria om een aanmelding door te zetten naar de verzuimcoaches. De lijntjes zijn kort en we blijven met elkaar bijstellen indien nodig.
- de structurele casusbespreking met elkaar -en de orthopedagoog- laat het belang zien om van elkaar te leren naar aanleiding van specifieke gevallen. Het levert onder meer op dat er goede reflectie is op een casus, meer kennis en inzicht ontstaat over mogelijke aanpakken en het scherpstellen van de doelgerichtheid. Ook leren we netwerken beter kennen en leren we van expertise van netwerkpartners.
- de stappen die gezet blijven worden in de samenwerking met zowel het Leercentrum PFS als met Grip. De afspraken en routes worden steeds weer aangescherpt.
- met een aantal scholen is de (preventieve) samenwerking toegenomen, wordt er eerder contact gezocht, is er soms sprake van consultatie. Het is wel belangrijk te bewaken dat scholen een consultatie niet als een toezegging zien.
- scholen waarbij de samenwerking er al is en goed verloopt, gaan over het algemeen steeds makkelijker mee in de flexibiliteit die een leerling vaak nodig heeft en omarmen eerder de 'out-of-the-box' ideeën.

- vanuit de scholen bestaat er tevredenheid over de inzet van en de samenwerking met de verzuimcoaches. Het belang van het meedenken met de school en het goed houden van de relatie met ouders worden onder meer als een toegevoegde waarde genoemd. Het wederzijds contact over verwachtingen blijft steeds weer belangrijk.

Opgevallen en/of nieuw t.o.v. voorgaande jaren

> 1. T.a.v. leerlingen/aanmeldingen:

- het aantal preventieve aanmeldingen neemt toe
- verzuim lijkt meer of beter geregistreerd te worden op de scholen
- toename aanmeldingen leerlingen met genderdiversiteit problematiek
- de problematieken blijven verder veelal complex tot zeer complex
- vaak is er, ondanks de complexe (gezins)problematiek en/of psychische problemen als gevolg van ingrijpende persoonlijke situaties, geen hulpverlening betrokken
- bij aanmelding speelt verzuim bij veel leerlingen al jaren in meer of mindere mate
- steeds meer leerlingen hebben behoefte aan een prikkelarme schoolomgeving, vermoedelijk omdat er regelmatig sprake lijkt te zijn van een vorm van overbelasting
- angstproblematiek (sociale of schoolangst) blijft en blijkt bij veel leerlingen de oorzaak van verzuim te zijn. Soms dringen scholen hierbij aan en verwachten te veel waardoor de angstproblematiek toe lijkt te nemen. Soms denken scholen "er is sprake van overbelasting" en laten zij de leerling met rust, terwijl het onderhouden van een lijntje juist heel erg belangrijk is.

> 2. T.a.v. ouders/gezinnen:

- gezinnen waar het thuis opvallend chaotisch, vies, rommelig is
- toenemende problemen die het hele gezin betreffen zoals vechtscheidingen, psychische problemen ouders, verslavingsproblematieken e.a.

- ouders die beschermend zijn of de confrontatie met hun kind niet meer aangaan en teveel meebewegen -het verzuimen versterken- om uit de strijd met hun kind te blijven

- bij ouders die zonder overleg al besloten hebben wat er moet gebeuren in het belang van hun kind (plaatsing VSO of veranderen op school), is het nogal eens moeilijk ze 'mee te krijgen' in een andere richting. Soms is dit omdat ze het te lang vinden duren of er volgens hen niet goed gecommuniceerd wordt.

- ouders die ja hebben gezegd tegen een verzuimcoach maar niet meewerken, bijvoorbeeld vanwege handelingsverlegenheid/onmacht.

> 3. T.a.v. de contacten etc. met de scholen

- scholen staan steeds meer dan voorheen open voor aanpassingen/ uitzonderingen
- er blijven grote verschillen als het gaat om bereikbaarheid en afspraken nakomen én -daarmee verbonden- de duidelijkheid wie op school aanspreekpunt is/ regie heeft
- het organiseren van een MDO gaat nogal eens erg stroperig, er gaan vaak weken overheen.

> 4. T.a.v. contacten met externen

- de verzuimcoach moet bijna altijd het initiatief nemen met externen, dat lijkt een soort van cultuur te zijn. Er is weinig initiatief vanuit andere betrokken partijen om updates te geven over hoe het met een leerling gaat.
- het blijft nogal eens lastig te focussen op de hulpvraag vanuit de school terwijl er iets anders nodig is maar er geen plek is bij de hulpverlening. De verzuimcoach moet er dan eigenlijk uitstappen, maar die stap kan erg tegen het gevoel ingaan van het helpen van een leerling. Vooral als de partij die eigenlijk aan zet is, het niet kan overnemen vanwege wachtlijsten.

Aandachtspunten

- Het belangrijkste aandachtspunt is de aanmelding van het grote aantal leerlingen met complexe psychische problemen, vaak samenhangend met grote problemen in het systeem. De grens wordt vaak bereikt: hoe kan een verzuimcoach vanuit zijn/haar rol iets betekenen als de psychische problemen zó groot en overheersend zijn?
- Preventieve aanmeldingen kunnen leiden tot een korter begeleidingstraject, aandacht daarvoor –richting de scholen– blijft heel erg belangrijk. Dit gaat vooral over het belang voor de leerling en vervolgens over de inzet(-duur) van de begeleiding. Er worden soms groep 8 leerlingen aangemeld, zinvol én goed dat het VO daar aan denkt. De inzet voor die leerlingen blijkt wel vaak intensief te zijn. Wat gebeurt er binnen het PO als het gaat om aanpak verzuim (in het kader van preventie)?
- Scholen zijn nogal eens niet op de hoogte van 'hoe het verzuim er uitziet' en hoeveel verzuim er vaak al jarenlang is. Het lijntje met de verzuim coördinator van de school wordt door de school bijna nooit gelegd; daar zien we mogelijkheden. Mede omdat er op scholen nogal eens de neiging bestaat na aanmelding de leerling 'los te laten'. Daarom hebben we in de loop van het schooljaar steeds nadrukkelijker aan scholen laten weten wat hun rol moet zijn na aanmelding bij de verzuimcoaches.
- Juist als er wel hulpverlening in het gezin of extern is, wordt er vaak te laat aangemeld. Deze hulp richt zich echter niet specifiek op de schoolgang, leerlingen blijken soms al lange tijd thuis te zitten.
- Internaliserende problematiek. Veel jongeren die aangemeld werden, deden het op de basisschool redelijk goed. Voorbereiden op de nieuwe situatie (groot gebouw, diverse leerkrachten etc.) en het explicieter begeleiden door de VO-school gedurende de eerste periode kan helpend zijn. Er zijn ook jongeren die nog geen diagnose hadden, maar op het VO vastlopen met angst- en/of ASS-problematiek. Na de diagnose willen jongeren (en ouders) nogal eens de handdoek in de ring gooien. Men denkt dan dat ze niet meer thuishoren op het regulier onderwijs.

Cijfers

(bijv. deelname, resultaten)

Overzicht cijfermatige resultaten:

- Bijlage 1 betreft het totaal aan aangemelde en begeleidde leerlingen in 2023 en het aantal afgeronde trajecten
- Bijlage 2: de verdeling over schoolniveaus bij aanmelding
- Bijlage 3: de verdeling over leerjaren bij aanmelding
- Bijlage 4: de overstap naar andere scholen of anders, na afronding begeleiding
- Bijlage 5: de aanmeldingen per maand, over 2021 t/m 2023
- Bijlage 6: overzicht financiële verantwoording

Wat opvalt bij vergelijking van de gegevens 2023 (t.o.v. 2022):

- De verzuimcoaches zijn met veel meer leerlingen aan het werk geweest 184 dan in 2022, toen werden er 144 leerlingen begeleid. Deels lijkt het nog steeds een nasleep te zijn van de coronajaren. De indruk bestaat dat de psychosociale problematiek onder jongeren toe blijft nemen, niet alleen verzuimproblematiek. Conclusies kunnen niet zo maar getrokken worden.
- In het jaar 2023 zijn er 105 leerlingen aangemeld, ten opzichte van 85 leerlingen in 2022. In 2020 zijn er relatief weinig leerlingen aangemeld, sinds 2021 lijkt de inhaalslag na de Coronatijd ingezet en nog steeds te duren.
- De meeste leerlingen zijn aangemeld uit de leerjaren 1 en 3 waarbij opvallend is dat de aanmelding vanuit leerjaar 1 het grootst is. Dit zijn de schoolverlaters die tijdens de coronajaren in de bovenbouw van het po gezeten hebben. Hier zou mogelijk een relatie kunnen zijn.
- Van de 105 in 2023 aangemelde leerlingen zijn er 29 afkomstig van de mavo en 18 van de havo en 9 uit de brugklas mavo/havo. De stijging van het relatief grote aantal leerlingen vanuit de mavo en havo (meer dan de helft van de aanmeldingen) valt sinds 2020 al op ten opzichte van alle voorgaande jaren. Is er een relatie met het kansrijk adviseren of het bindende CITO-advies?

- Het aantal leerlingen dat na afloop van de begeleiding van de verzuimcoach van school veranderde (48 van de 67), ligt weer hoger dan het gemiddelde percentage van de afgelopen jaren. Het grootste aantal stapte over naar een andere VO-school en naar het MBO (m.n. vanuit de mavo en havo-klassen). 10 leerlingen (van de 48 overstappers) zijn naar het VSO gegaan, dat is weer een lager percentage dan in de voorgaande jaren.
- Bijlage 5 laat het aantal aanmeldingen zien per maand, gedurende 2021 t/m 2023. In de maand november zijn de meeste aanmeldingen van alle jaren, in een maand, gedaan (19), vorig jaar waren er veel aanmeldingen in de maanden februari en december.

Samenwerking

➤ Grip onderwijs-zorgarrangement

Grip is een onderwijszorgarrangement. Het is een samenwerking tussen Mariendael (De Onderwijs-specialisten) en AT-zorg, waarbij Mariendael de onderwijsinhoudelijke kant voor haar rekening neemt en AT-zorg de zorginhoudelijke kant. De doelstelling is het bieden van een geïntegreerd onderwijs-zorgconcept voor thuiszittende jongeren met internaliserende problematiek, zodat zij weer grip leren krijgen op hun leren en leven en daardoor succesvol aan een onderwijsopleiding deelnemen. Leerlingen kunnen via de verzuimcoaches aangemeld worden bij Grip.

Gedurende het kalenderjaar 2023 is het stroomdiagram weer aangescherpt. Dit stroomdiagram richt zich met name op de intakeprocedure en de (MDO) overleggen en evaluaties. Alle partijen informeren en betrekken bij de voortgang blijft een aandachtspunt. Het is maatwerk en niet altijd in afspraken te vangen. Nieuwe aanmeldingen worden altijd bij Grip gemeld, ook als er een wachtlijst is.

Bij de intake ontstaat er nogal eens vertraging door de aanvraag en toekenning van een beschikking (AT-zorg). Is een gemeente eenmaal bekend met Grip en zijn er afspraken gemaakt dan verloopt het toekennen van een beschikking meestal vlotter. Er wordt in samenwerking gebruik gemaakt van een onderbouwende brief voor de aanvraag beschikking om de aanvraag zo goed en vlot mogelijk te laten verlopen.

Ook in het kalenderjaar 2023 zijn de (maximale) 12 plaatsen steeds in gebruik geweest en is er soms een wachtlijst. Af en toe zijn er even 11 leerlingen, of 13, dit heeft onder meer te maken met de tijd die soms nodig is voor de toekenning van de beschikking.

Eén van de verzuimcoaches is het vaste aanspreekpunt voor Grip, de teamleider van Scala is lid van de stuurgroep om de samenwerking en afstemming zo goed mogelijk met elkaar te laten verlopen.

➤ Leercentrum Playing for Success (PFS)

Doelgroep: leerlingen uit het VO die begeleid worden door de verzuimcoaches van Scala omdat ze verzuimen en die dreigen het onderwijs vroegtijdig te verlaten. Het betreft leerlingen die al in beweging richting onderwijs zijn en die gebaat zijn bij de aanvullende PFS-aanpak om deze beweging te 'stutten' en zo de kans op succesvol en volledig herstel van de schoolgang te vergroten.

Leerlingen die mogelijk voor de aanvullende begeleiding van PFS in aanmerking komen zijn leerlingen:

- die al in beweging zijn en gedeeltelijk naar school gaan
- die weer in een dagritme moeten komen, maar voor wie volledig naar school gaan nog een brug te ver is
- leerlingen waarbij al een verzuimcoach betrokken is en voor wie naar een passende school wordt gezocht, die niet meer naar hun huidige school willen/kunnen.

Contra-indicatie voor aanmelding bij PFS is externaliserend gedrag.

De verzuimcoach houdt de regie en stemt af met de verschillende partijen: leerling-thuis-school-PFS.

Het Leercentrum bedient een doelgroep waar inderdaad geen andere plaats voor is (dan thuis zijn op dat moment). Het blijkt elke keer weer over maatwerk te gaan. De overeenkomst is met name dat alle jongeren van deze doelgroep behoefte hebben aan een veilige plek waar ze gezien worden en in stapjes op kunnen bouwen.

De samenwerking verloopt goed. Soms is het nodig dat scholen nogmaals de route verduidelijkt

krijgen en voor wie PFS is bedoeld. Leerlingen kunnen alleen bij het Leercentrum terecht via een verzuimcoach. Eén van de verzuimcoaches is contactpersoon voor het Leercentrum.

In de periode januari t/m juli 2023 hebben 16 leerlingen gebruik gemaakt van het Leercentrum PFS. Na de zomervakantie zijn er 2 gestart en inmiddels maken er weer 7 leerlingen gebruik van het Leercentrum (kalenderjaar 2023 dus 23 leerlingen).

Extra inzet in 2023

Gedurende het jaar 2023 is er extra inzet geweest, bekostigd vanuit gelden van de verschillende gemeenten waarin de scholen, die door de verzuimcoaches bediend worden, gehuisvest zijn en extra gelden van het samenwerkingsverband. In 2022 was er al een extra verzuimcoach voor 0,4 fte aangesteld vanuit extra gelden en in 2023 is er met ingang van 1 maart 2023 nog een verzuimcoach voor 0,4 fte bijgekomen. Zoals te zien is aan de toename van het aantal aanmeldingen (en desondanks nog een wachtlijst) zijn de extra gelden heel belangrijk geweest voor een zo goed mogelijke continuering van het Programma aanpak verzuim. Het is niet haalbaar de werktijdfactor te vertalen in de hoeveelheid extra leerlingen die hierdoor zijn begeleid, aangezien de intensiteit en duur van de begeleiding per leerling sterk wisselen. We zien wel dat de wachtlijst erdoor is teruggedrongen. Tegelijk neemt de wachtlijst nu weer toe, ondanks de extra inzet.

Gemaakte personele en materiële kosten

Vanwege de loonsverhoging die in de onderwijs-CAO is afgesproken, waren de verzuimcoaches minder inzetbaar voor het budget dat vanuit het VSV-programma beschikbaar was. Het samenwerkingsverband heeft toegezegd de middelen aan te vullen voor 2023 en 2024.

Plan voor 2024 en verder

Actiepunten voor 2024:

Op de eerste plaats bevelen we aan om de eerder genoemde aandachtspunten met elkaar te bespreken en te besluiten tot welke acties dat moet leiden.

Vervolgens:

Ouders geven op school vaak een ander beeld weer (positiever) dan de verzuimcoach thuis 'meemaakt'. De verzuimcoaches zien zoveel thuis, ook omdat ze niet voor de school werken en daarmee een neutrale partij zijn. Het blijft een belangrijke rol in de verzuimverhalen: vaak komt iemand anders niet binnen, de verzuimcoach wel omdat hij/zij geen hulpverlener is én niet van de school of van leerplicht. Ouders willen dat hun kind naar school gaat én dat er ingezet wordt op hun kind. Regelmatig komt er later hulpverlening op gang, omdat er eerst vertrouwen, een relatie met de verzuimcoach is opgebouwd en de verzuimcoach vanuit deze vertrouwensband hulpverlening kan introduceren. Het is ons inziens, gezien de ervaringen, van groot belang dat de verzuimcoaches in de gezinnen komen. Nu zijn er regelmatig veel mensen betrokken, veel MDO's, veel afwachten. De overlap met jeugdhulp is duidelijk, de verzuimcoaches willen niet op de stoel van de hulpverlener gaan zitten, maar niemand wil dat de leerling geen begeleiding krijgt. Inmiddels is het grote belang bewezen van zo spoedig mogelijk weer (zoveel mogelijk) op school zijn.

Bovenstaande zou tot (blijvende) acties op de volgende terreinen moeten leiden:

School

Het structureel en actief registreren van verzuim op de scholen lijkt toegenomen te zijn, de verzuimcoaches horen vaker over verzuim coördinatoren of vergelijkbare functionarissen. Waar winst te behalen lijkt, is eerder acties uitzetten als verzuim bij registratie opvalt. Dat zou kunnen door heel tijdig ouders en leerlingen op school uit te nodigen om met elkaar te bespreken wat de jongere nodig heeft om (meer) naar school te gaan. Ook is van belang dat degene die dit gesprek voert, weet hoe dit gesprek goed gevoerd kan worden (scholing/voorlichting MAZL).

Verzuim is een signaal, vaak gaat het over forse (school overstijgende) problematiek. Het tijdig bespreken van de leerling in het interne onder-

steuningsteam en met eventuele externen zou helpend kunnen zijn, zodat tijdig de nodige hulpverlening kan worden ingeschakeld. En daarnaast zou zo nodig aanmelden bij de verzuimcoaches helpend kunnen zijn.

Hulpverlening

Daarnaast bestaat er een grote behoefte aan een soort van 'jongerencoach': laagdrempelige hulp die ingezet wordt bij jongeren die de deur niet uitkomen. Als een jongere niet meer naar school gaat, valt op dat hij/zij vaak al snel helemaal niet meer de deur uitkomt. Inzet van laagdrempelige hulpverlening is nodig, naast de begeleiding rond schoolgang door de verzuimcoach. Deze laagdrempelige hulpverlening zou zich moeten richten op het letterlijk weer in beweging brengen van de jongere, bijv. een boodschap doen of een wandeling maken. Naast de jongerencoach (of welke vorm dan ook passend is) zou de verzuimcoach dan meer met de daadwerkelijke taak (beweging richting school) aan de slag kunnen. Verzuimcoaches dreigen nu regelmatig op de stoel van de hulpverlening terecht te komen: als overbrugging bij wachtlijsten of wanneer er in het gezin nog onvoldoende vertrouwen is in jeugdhulp. De verzuimcoach voelt zich dan een brug, zodat er wel contact blijft tussen de jongere (ouders) en de buitenwereld. Ook deze vraag zou meegenomen kunnen worden in een, al eerder genoemd breder overleg met de jeugdhulp over de aanpak. De verzuimcoaches hebben behoefte aan 'vaste contactpersonen' per gemeente, korte lijntjes. Het zou dan bijvoorbeeld kunnen gaan over het bespreken, anoniem, van casussen om vlotter bij de juiste hulpverlening uit te komen.

Verzuimcoaches

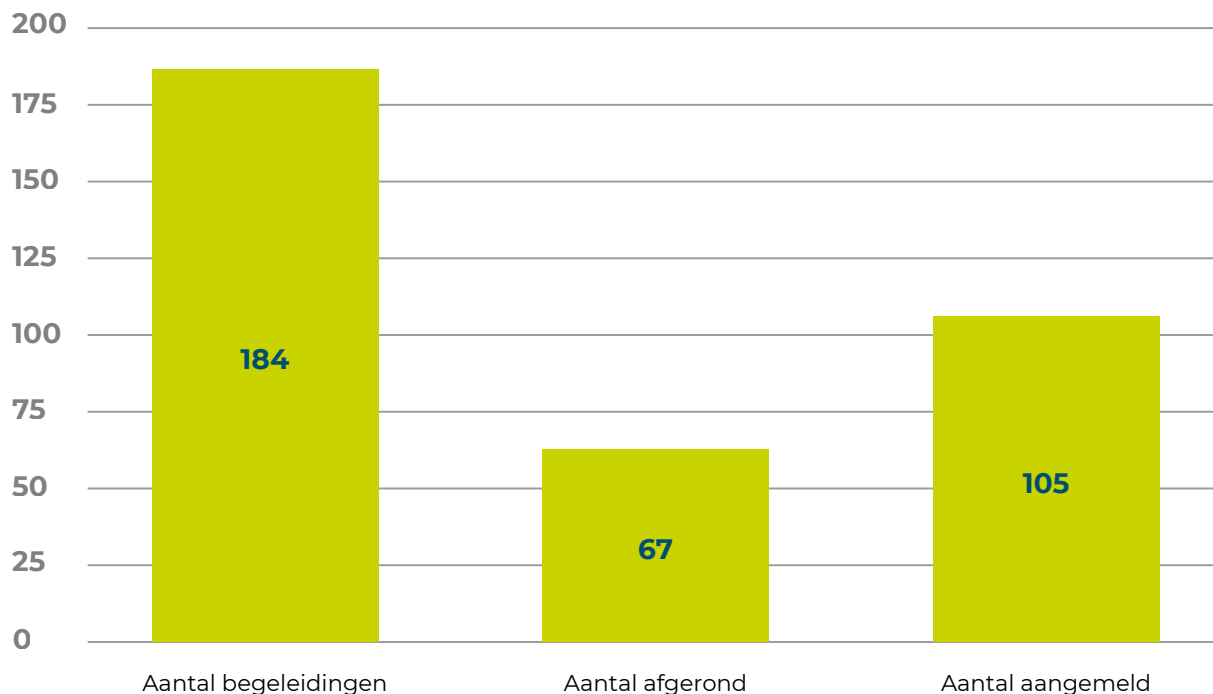
Het blijft belangrijk dat de verzuimcoaches steeds de vraag blijven stellen: doen we wat we moeten doen en doen we het goed? Dat aanscherpen kan dan leiden tot eerder op- of afschalen. Het probleem om de leerling 'los te laten' zonder een vervolg, blijft dan vaak wel bestaan: wie pakt de regie, is er hulpverlening voorhanden?

Verdere opmerkingen

- Het sleutelwoord blijft **beweging**. Het valt tegelijkertijd op dat rondom het traject er juist regelmatig nog veel traag verloopt: hulpverlening, afspraken maken en regelmatig de aanmelding door scholen. Hier blijven we signalen over afgeven.
- Richtlijn bij de inzet van de verzuimcoaches is te komen tot oplossingen waar alle partijen tevreden over zijn. Dit kan ook betekenen dat er (uiteindelijk) geen sprake is van 100% schoolgang, maar bijvoorbeeld 80% met welbevinden en overgang of diploma.
- Belangrijke factoren in het succes van de werkwijze van de verzuimcoaches zijn de huisbezoeken en de onafhankelijke rol die zij hebben ten opzichte van zowel de leerling als de school. Ouders geven dat expliciet aan.
- De verzuimcoaches zijn ondergebracht bij Scala en maken deel uit van het team. Daardoor kan snel collegiale consultatie plaatsvinden en hebben zij ook toegang tot inhoudelijke informatie (Angst-, ASS-problematiek, verslaving, depressie) die binnen Scala wordt gedeeld.
- De afgelopen jaren vindt er structureel overleg plaats tussen Meinke Koederings en Wen Westerink, met onder meer als doel te sparren over zowel inhoudelijke als procedurele kwesties, dit wordt door Wen en Meinke als prettig en zinvol ervaren. Het advies is dit structurele overleg tussen Meinke en de nieuwe teamleider van Scala voort te zetten na het vertrek (per 1 januari 2024) van Wen.

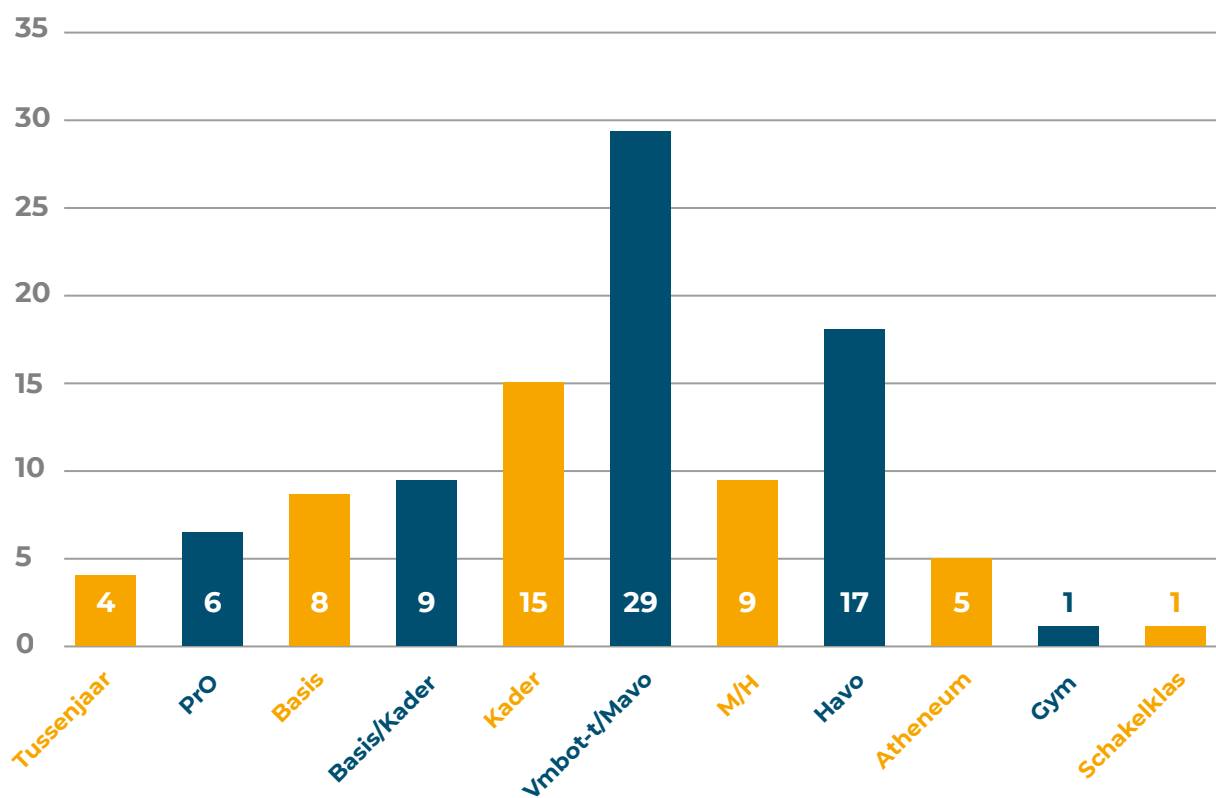
Bijlage 1: overzicht leerlingen waarbij verzuimcoaches betrokken zijn (geweest) in 2023

Totaal **184 leerlingen** begeleid in 2023 waarvan 105 leerlingen aangemeld zijn in het jaar 2023

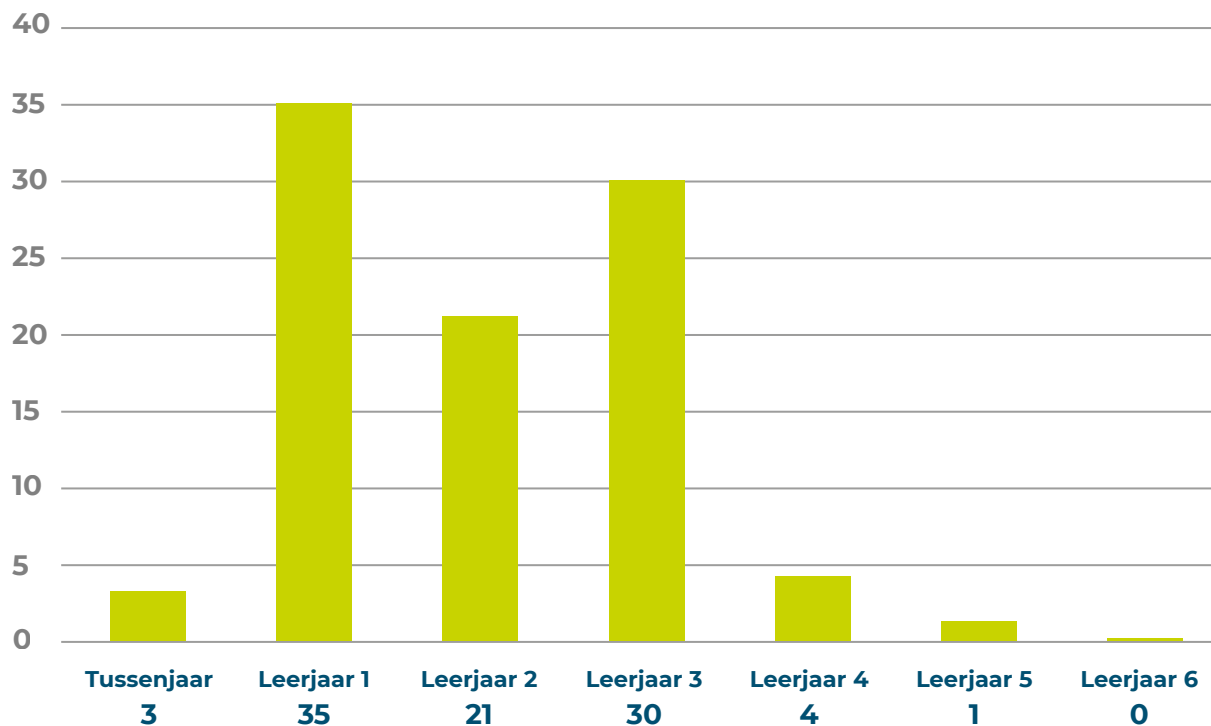

Bijlage 2: verdeling over schoolniveaus bij aanmelding in 2023

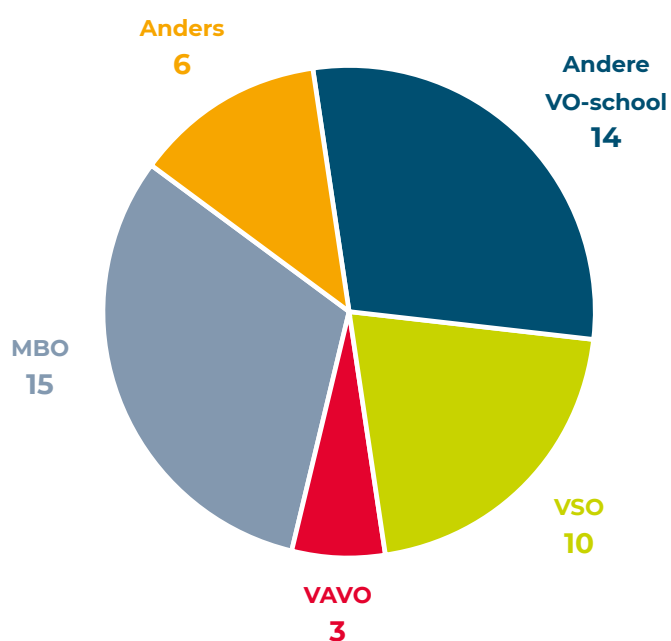
Totaal: **104 leerlingen**

Bijlage 3: verdeling over leerjaren bij aanmelding in 2023

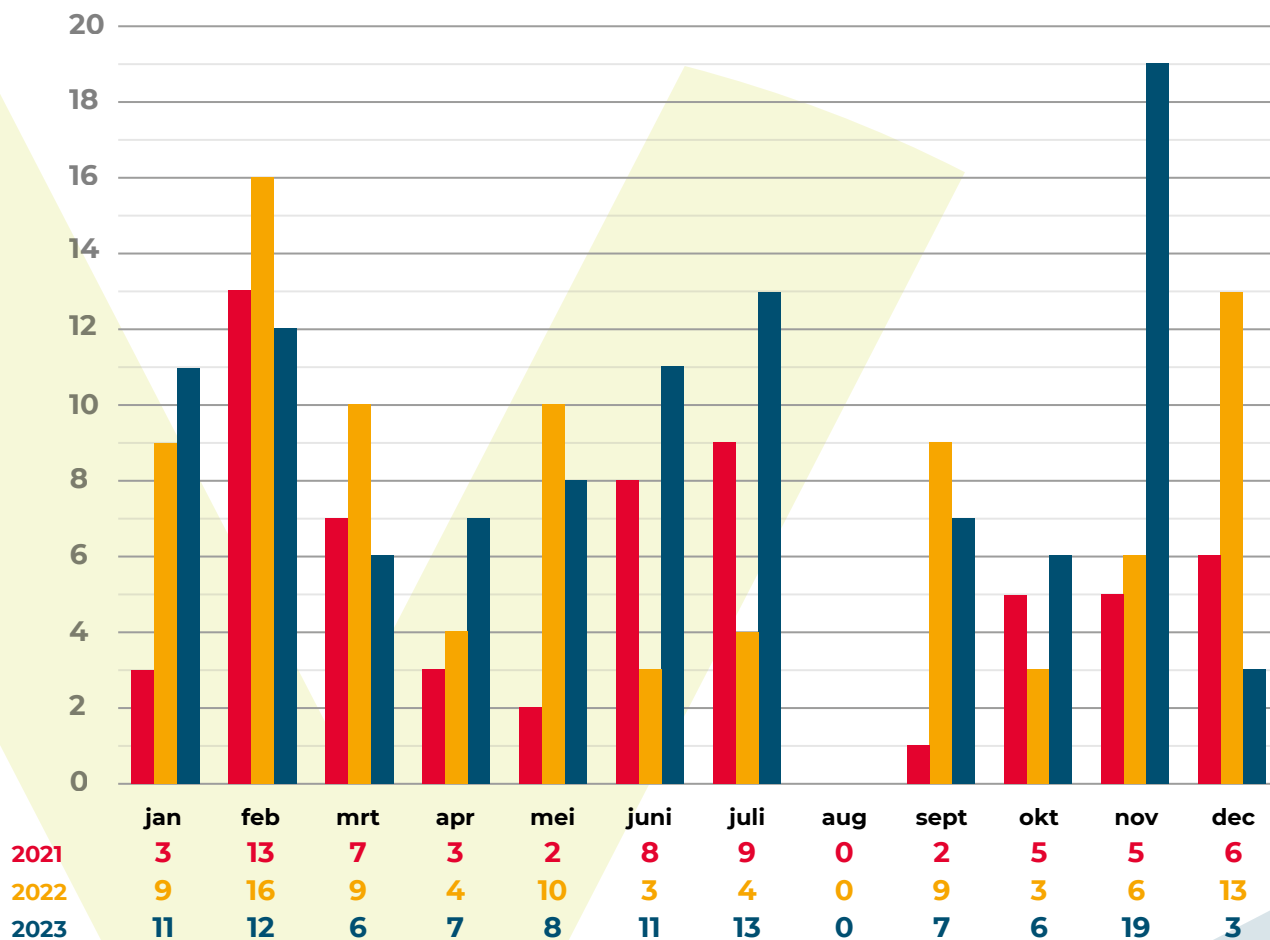
Totaal: **105 leerlingen**

Bijlage 4: overstap naar andere school -of anders- in 2023 na afronding begeleiding

Tijdens de begeleiding stapten **48 leerlingen** (van de 67 afgeronde trajecten) over naar een andere VO-school, het VSO, VAVO, het MBO of anders (vorm van hulpverlening).

Bijlage 5: aanmeldingen per maand, 2021 t/m 2023

< DE VERBINDING

SWV V(S)O 25.06

DE VERBINDING

SWV V(S)O 25.06

Samen sterk voor iedere leerling